

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

13. november t 2012

mfn/dst

Forslag til Kommissionens delegerede afgørelse om undersøgelser og bod i forbindelse med manipulation af statistikker som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1173/2011 om en effektiv håndhævelse af budgetovervågningen i euroområdet, C(2012) 4361 endelig af 29. juni 2012.

1. Resumé

Kommissionen har udstedt forslag til delegeret afgørelse om undersøgelser og bod i forbindelse med manipulation (forsætligt eller ved grov uagtsomhed) af statistikker i eurolandene. Den delegerede afgørelse er en udmøntning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om effektiv håndhævelse af budgetovervågningen i eurolandene (rammeforordning), der indgår som en af seks retsakter i lovgivningspakken om økonomisk styring ("Six-pack").

Formålet med den delegerede afgørelse er at supplere rammeforordningen vedrørende: 1) detaljerede kriterier for fastsættelse af bødens størrelse, 2) detaljerede regler vedrørende procedurerne for undersøgelser og 3) detaljerede procedurer med henblik på at sikre ret til forsvar, juridisk repræsentation og fortrolighed.

Den delegerede afgørelse trådte i kraft i november 2012, idet hverken Rådet eller Europa-Parlamentet gjorde indsigelse. Regeringen støtter indholdet i den delegerede afgørelse med forbehold for Artikel 5.4, der indebærer, at ansatte i de nationale statistikinstitutioner kan pålægges at bistå Kommissionen i dens undersøgelser, hvilket ikke er i overensstemmelse med dansk praksis. Danmark havde dog ikke ret til at gøre indsigelse, idet den delegerede afgørelse kun vedrører eurolandene. Fristen for Rådets indsigelser imod retsakten udløb oktober 2012.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde d. 29. juni 2012 ovennævnte forslag til en delegeret afgørelse. Den danske version af forslaget er modtaget i Danmarks Faste Repræsentation ved EU d. 3. juli 2012.

Forslagets retsgrundlag er Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1173/2011 af 16. november 2011 om en effektiv håndhævelse af budgetovervågningen i euroområdet. Forordningen indgår som en af seks retsakter i lovgivningspakken om økonomisk samarbejde i EU ("Six-pack").

Formålet med ”Six-pack” er en styrket økonomisk styring i EU, herunder en styrket håndhævelse af regelsættet under Stabilitets- og Vækstpagten.

Rammeforordningen giver Kommissionen mulighed for at vedtage en delegeret retsakt om sanktioner i tilfælde af manipulation af statistik vedrørende offentlige finanser i forbindelse med proceduren for uforholdsmæssigt store underskud (EDP), herunder indberetninger af offentlig gæld og underskud i eurolandene. De beføjelser, som er tillagt Kommissionen, skal ses som et led i en strengere overvågning af det økonomiske og monetære samarbejde, herunder også sanktionsmekanismer.

3. Formål og indhold

Formålet med den delegerede afgørelse er at supplere rammeforordningen på tre områder:

a) Der opstilles detaljerede kriterier for fastsættelse af bøder i relation til manipulation af statistik vedrørende offentlige finanser i eurolandene. Bøderne kan udgøre op til 0,2 pct. af BNP.

Bøden udmåles proportionalt i forhold til manipulationens natur, alvorlighed og varighed. Manipulation af data kan enten være sket forsætligt eller som følge af grov uagtsomhed, det vil sige, hvis en person med ansvar for udarbejdelsen af data om offentligt underskud og offentlig gæld tydeligt tilsidesætter sin pligt til at udvise omhu.

b) Der opstilles detaljerede procedurer for Kommissionens undersøgelser af medlemsstaterne og afledt rapportering herom. Kommissionens forskellige undersøgelsesmetoder omfatter anmodning om oplysninger, interview af involverede personer og inspektioner på stedet.

Som led i disse inspektioner kan Kommissionen anmode om oplysninger fra alle enheder, der hører under sektoren offentlig forvaltning og service, dvs. statslige, delstatslige og lokale enheder samt sociale kasser og fonde. Rigsrevisionen eller andre overordnede revisionsinstitutioner i den pågældende medlemsstat kan desuden blive anmodet om at deltage i undersøgelserne, hvis det er relevant og i overensstemmelse med de nationale regler. Yderligere kan Kommissionen anmode om, at statistikinstitutioners ansatte skal deltage i undersøgelserne, jf. Artikel 5.4.

Der opstilles detaljerede procedurer med henblik på at sikre ret til forsvar, aktindsigt, juridisk repræsentation, fortrolighed og bestemmelser om fastsættelse af frister og opkrævning af bøder.

For at sikre den pågældende medlemsstat retten til forsvar underrettes der om indledningen af Kommissionens undersøgelser samt om resultaterne heraf. Undersøgelsesresultaterne indgår i en rapport udarbejdet af Kommissionen med bemærkninger fra det pågældende medlemsland.

Rapporten forelægges Europa-Parlamentet og Rådet og offentliggøres. En eventuel henstilling fra Kommissionen til Rådet om at pålægge den pågældende medlemsstat en bøde baseres på rapporten.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet gjorde ingen indsigelse imod forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionens begrundelse for forordningen om en effektiv håndhævelse af budgetovervågningen i euroområdet er, at en styrket håndhævelse af den forebyggende og korrigerende del af stabilitets- og vækstpakten i eurolandene ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, hvorfor der kan vedtages foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Retsakten går ikke videre end, hvad der er nødvendigt for at nå målet om et sanktionssystem, der skal håndhæve regelsættet under stabilitets- og vækstpakten. Dette mål kan ikke i tilstrækkelig grad implementeres på nationalt plan.

Det er regeringens vurdering, at den delegerede afgørelse er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Den delegerede afgørelse har ingen lovmæssige konsekvenser for dansk lovgivning.

7. Konsekvenser

Den delegerede afgørelse finder kun virkning for eurolandene, men også kommende eurolande vil være omfattet med tilbagevirkende kraft fra retsaktens ikrafttræden. Retsakten nødvendiggør en meget omfattende kvalitetssikring af såvel kildedata som af selve produktionen og indberetningen af statistik vedrørende offentlige finanser i forbindelse med EDP-indberetninger af offentlig gæld og offentlige underskud.

Den delegerede afgørelse har ingen samfundsmæssige konsekvenser og ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8. Høring

Den delegerede afgørelse sendes hermed i høring i specialudvalget for økonomisk politik med svarfrist 18. december 2012.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

I forbindelse med behandlingen i Rådsarbejdsgruppen for Statistik har medlemsstaterne udtrykt generel støtte til at styrke indsatsen over for manipulation med statistiske data om offentlige underskud og offentlig gæld.

På rådsarbejdsgruppemødet d. 11. juli 2012 forholdt et flertal af medlemsstaterne sig dog afvisende over for Artikel 5.4. Artiklen blev føjet til forordningsforslaget umiddelbart før forslagets fremsendelse og kan pålægge statistikinstitutioners ansatte at bistå Kommissionen i dens undersøgelser. På denne baggrund vedtog alle ØMU-medlemsstater i Rådet at forlænge indsigelsesfristen med to måneder.

På rådsarbejdsgruppemødet 18. september 2012 var en række medlemsstater fortsat afvisende over for indføjelser af Artikel 5.4 i forordningsforslaget, som ifølge Rådets Juridiske Tjeneste vurderedes ikke at have hjemmel i basisretsakten. Fra medlemsstaternes side har det dog ikke givet anledning til at gøre indsigelse mod hele forslaget.

En række lande har bidraget med bemærkninger til rådsprotokollen vedrørende Artikel 5.4. Foranlediget heraf har formandskabet udarbejdet en samlet rapport til Coreper, hvori rådsarbejdsgruppens generelle skepsis over for Artikel 5.4 synliggøres på baggrund af en række medlemsstaters skriftlige bidrag.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter indholdet i den delegerede afgørelse med forbehold for Artikel 5.4, som ikke er i overensstemmelse med dansk praksis. Danmark har dog ikke haft ret til at gøre indsigelse, idet den delegerede afgørelse kun finder virkning for eurolandene.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.